

پروتکل مدیریت درد

مدیریت صحنه

ایمنی - ارزیابی کلی - درخواست منابع

ارزیابی اولیه

Airway - Breathing - Circulation

شرح حال هدفمند - SAMPLE

کنترل علائم حیاتی (BP-O₂sat-RR-PR-BS-GCS)

اجرای پروتکل
مربوطه

بله

وجود علل طبی/تروما برای درد

خیر

۱ ارزیابی درد (با استفاده از ابزار مناسب)
۲ سپس استفاده از روش های کنترل درد غیر دارویی

درد خفیف (۱-۳)

درد متوسط (۴-۶)

درد شدید (۷-۱۰)

استامینوفن: انفوزیون طی ۱۰ دقیقه
<50kg: 15mg/kg
یا
انفوزیون طی ۱۵ دقیقه
≥50kg: 1000mg IV
کتورولاک: بزرگسال 30mg IV slow single dose
۳
اطفال: 0.5mg/kg IV slow as single dose

کتورولاک: (بزرگسال 30mg IV slow تک دوز)
+
مورفین: بزرگسال (2-5mg IV Slow)
اطفال (0.05mg/kg IV Slow)
۳

ارزیابی مجدد هر ۵ دقیقه

در صورت وجود درد قابل توجه، تجویز دوباره ضد درد (بجز کتورولاک) با دستور ۵۰-۱۰
در اطفال در صورت تداوم درد، تجویز مورفین 0.025mg/kg هر ۵ دقیقه
تا زمانی که NRS < 4 یا Pain Score حداقل ۳ نمره کاهش یابد و یا درد توسط بیمار قابل قبول باشد

انتقال به مرکز درمانی مناسب - اطلاع به مقصد - پایش مداوم

۲ استفاده از کمپرس یخ (جهت کاهش درد از طریق سرما درمانی)
آتل بندی و عدم تحرک عضو دارای شکستگی
آرام کردن بیمار

۳ توجه به موارد منع مصرف دارو ها:
استامینوفن: بیماری شدید کبدی، PKU، سابقه آلرژی و شک به مسمومیت
کتورولاک: خونریزی گوارشی، مشکلات شدید کلیوی، تروما شدید سر
اپیوئیدها: افت هوشیاری، هایپوکسی، آلرژی، آسم و مسمومیت

۱ سن زیر ۴ سال: استفاده از روش های مشاهده ای مثل FLACC
سن ۴ تا ۱۲ سال: استفاده از روش های پرسش از خود بیمار Wong-Baker faces
سن بالاتر از ۱۲ سال: استفاده از روش های NRS-VAS

ابزار های ارزیابی شدت درد:

- FLACC(Face-Leg-Activity-Cry-Consolability)

در این روش واکنش های رفتاری ناشی از درد مد نظر است و با توجه این واکنش ها به شدت درد بیمار امتیاز میدهند.

صفر	۱	۲	
فقدان عکس العمل خاص یا تبسم	گاهی اوقات حالت شکلک یا اخم	چهره در هم رفته، قفل شدگی فک، چانه ی لرزان	صورت
در وضعیت طبیعی یا سست	مضطرب، بی قرار، عصبی، هیجان زده	لگد زده یا ساق ها را به سمت بالا می کشد	ساق ها
به آرامی دراز کشیده و حرکت می کند	پیچ و تاب خوردن، تغییر مکان به جلو و عقب، عصبی و هیجان زده	بدن قوسی شکل، سفت یا تکان می خورد	فعالیت
فقدان گریه	نالہ کردن یا جیغ و داد، گاهی اوقات شکایت	گریه ی یکنواخت، جیغ و داد، اغلب اوقات شکایت	گریه
خشنود، سست	گهگاهی با لمس، محکم گرفتن و صحبت کردن با او اطمینان می یابد	به سختی تسلی پیدا میکند یا آرام می شود.	قابلیت تسکین

هر یک از قسمت های صورت، ساق ها، فعالیت، گریه و قابلیت تسکین بین ۰ تا ۲ امتیاز می گیرند که مجموع آنها بین ۰ تا ۱۰ امتیاز خواهد شد که با توجه به آن شدت درد بیمار مشخص می شود.

- Wong-Baker faces

این روش شامل یک کارت با شش صورتک می باشد که با مقیاس عددی مشخص شده اند. (از خنده تا گریه) بیمار که معمولاً اطفال ۴ تا ۱۲ ساله است از بین صورتک ها یکی را که شدت دردش را نشان میدهد انتخاب میکند سپس میزان درد توسط تکنسین مشخص میشود.

صورتک ۰: کاملاً خوشحال و بدون هیچ دردی

صورتک ۲: درد کم

صورتک ۴: درد کمی بیشتر

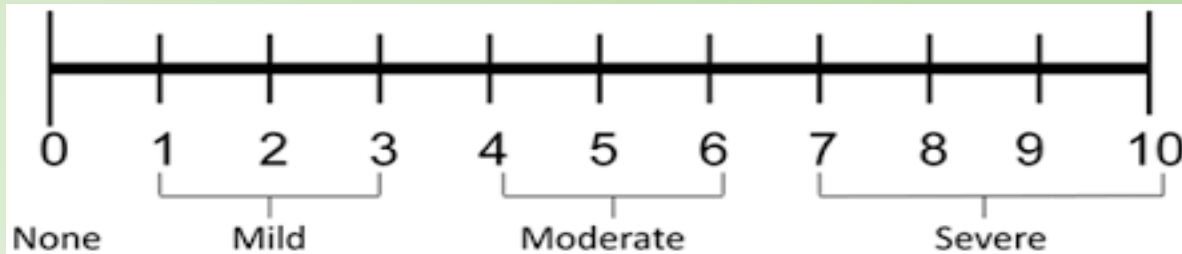
صورتک ۶: درد خیلی بیشتر

صورتک ۸: درد خیلی زیاد

صورتک ۱۰: شدیدترین درد

- **Numeric rating scale**

در این روش بیمار بین صفر تا ۱۰ به میزان درد خود امتیاز می دهد.

- **Visual analogue scale**

همان خط کش درد است. که شامل خطی افقی است که از صفر تا ۱۰ مندرج شده و صفر نشانه ی بی دردی مطلق و ۱۰ نشانه ی درد غیر قابل تحمل است. بیمار از بین گزینه ها موردی را که مطابقت بیشتری با میزان دردش دارد انتخاب میکند.

Visual Analog Scale (VAS) for pain severity measurement (not to scale)

No pain Most pain